

НАТ "ИВАН ВАЗОВ"

Стенографски протокол

ЗАСЕДАНИЕ

на

ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, 16 октомври 1980 година

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

О т к р и в а н е

предс. Дико Фучеджиев

3 стр.

Дневен ред

3

По т. 1 от дневния ред

П р е д л о ж е н и я

предс. Дико Фучеджиев

3

И з к а з в а н и я

проф. Филип Филипов

6

Георги Черкелов

7

Рачко Ябанджиев

8

Банчо Банов

8

Резултати от тайното гласуване

11-14

предс. Дико Фучеджиев

15-21

По т. 2 от дневния ред

проф. Филип Филипов

21

Николина Лекова

24, 25

З а к р и в а н е

предс. Дико Фучеджиев

25-26

ЗАСЕДАНИЕ

на

ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, четвъртък, 16 октомври 1980 година

/Открит в 16,20 ч./

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Необходимото болшинство от членове
на Художествения съвет е налице.

Отсъствуват по уважителни причини - болест и вън от столицата:

Маргарита Дупаринова	Славка Славова
Михаил Петров	Николай Николаев
Ружа Делчева	Чавдар Добрев

Откривам заседанието на Художествения съвет при следния

ДНЕВЕН РЕД

1. Прекатегоризация на актьори
2. Разни.

Другари, има ведомствена комисия към Комитета за култура,
която прекатегоризира от извънредна за висша и от първа за
извънредна категория.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Ние не предлагаме ли?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ние предлагаме, но там те решават.

Освен това има други категории,

които ние тук ще решаваме.

Въз основа на тази наредба за категоризиране ще запозная Художествения съвет с положението в нашата труппа.

За преминаване от извънредна във висша категория се изисква 4 години стаж. Не искам да ви чета правилника, в който се казва, стажът не е задължително условия за преминаване в по-висша категория, а е само необходимо условие. Прекатегоризацията се извършва за художествено-творчески постижения.

В извънредна категория тези, които са навършили четири години, т.е. имат необходимия стаж - не говоря за художествено-творчески постижения - при нас са следните актьори:

Динко Динев, който от 1974 година е в извънредна категория,

Георги Гайтаников - от 1975 година,

Соломон Аладжем - от 1974 година,

Венелин Пехливанов - от 1975 година и

Кирил Кавадарков - от 1976 година - от 15 август 1976 г.

т.е. има навършени 4 години.

ПРОФ. ФЛИП ФИЛИПОВ: Тук при нас ли има четири години?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Когато става въпрос за Националния театър, трябва да се съблюдава...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: А, не може, такава условие няма.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Имаше едно такава обичайно правило в две посоки. Едната посока беше, че когато идват артисти от друг театър в Народния театър, се свалят една категория по-ниско. И когато се зачитат тези неща, трябва да се съблюдава онова, което даденият актьор е извършил тук в театъра, а не онова, там където е бил. Но това е обичайно правило и може да се пренебрегне. Аз само исках да го кажа.

Особено сега за тези хора, които са дошли, но са се изявявали на друго място, да не бъда аз причината, че не са ги повишили.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, изхождам от Наредба № 2 на Комитета за култура, в която няма такива уговорки.

И от първа за извънредна категория:

Дора Глинджева, която е от 1973 година в I категория,
Райна Каназирева - от 1974 година и
Мария Брайкова - от 1974 година.

Това са актьори и актриси, които вие познавате, и въз основа на тяхното участие в работата на театъра и въз основа на техния стаж трябва Художественият съвет да вземе становище. Комисията ще реши окончателно, но ние, разбира се, не трябва да изпадаме в положение на един институт, който прави неща, които не са за правене. Заради това ви моля да вземете отношение.

Да повтора - за висша категория: Динко Динев, Георги Гайтаников, Соломон Аладжем, Венелин Пехливанов и Кирил Кавардарков и за

извънредна категория: Дора Глинджева, Райна Каназирева и Мария Брайкова.

РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: Това са хората, които ние ще предложим на ведомствената комисия?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, трябва Художественият съвет да вземе становище.

РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: Да, ясно.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Крикор Азарян е в София, той вчера беше на едно заседание.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Доколкото знам, той е в Пловдив.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Защото и Енчо Халачев беше вчера тук

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Енчо Халачев е тук, но не е добре.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Без да искам да не давам възможност да се говори за другите, за които аз няма да спомена нищо, мене ми се струва, че има един актьор в извънредната група – Венелин Пехливанов, който със своето усърдие, със своето трудолюбие, със своето участие в гръбнака на трупата, във всички наши спектакли почти, е един използваем както досега, така и за в бъдеще за дълъг период от време актьор с добри постижения като артист, който защитава своето майсторство, а в някои отношения той се домогва до резултати, които определено говорят за високо художествено равнище. Тази година той получи и звание "заслужил артист", което също потвърждава неговото майсторство и уменията да изгражда художествени образи на наша сцена.

Той отдавна е в театъра и тези четири години, за които Вие споменахте, са само онзи срок, който е необходим. Това е един дисциплиниран, истински работник, който не е отказвал нито средни, нито по-малки задачи от средни и, разбира се, с голямо усърдие работи всичко, което му се предлага.

Мене ми се струва, че ще бъде справедливо ние като Художествен съвет да оценим това негово участие и евентуално да пледираме пред тази ведомствена комисия да утвърди нашето предложение, ако това нещо се приеме и от другите колеги.

Аз няма да се спирам на негови роли, ще спомена само участието му в последната пиеса "Опит за летене", където той беше с Андрей Чапразов заедно на една роля.

Андрей Чапразов – този голям художник и майстор, един от първенците може би сред 4-5 души на нашата, българска, сцена,

понякога се оттегля не от пренебрежително досадно отношение към работата, каквото понякога той има, а когато той преодолее това свое пренебрежително отношение, се домогва /Андрей Чапразов/ до големи и силни актьорски постижения. Аз говоря за него, защитавайки Венелин Пехливанов, който в тази роля остави силно впечатление. Не зная какви са били съображенията на Андрей, но едно от съображенията беше трудността на тази малка задача във втората част на пиесата. За нашите артисти-художници не е много леко във втората част на пиесата да влезат с една задача, която е малко по-малка по терен и която трябва да остави много силно впечатление със своето участие в последните епизоди на един спектакъл. Дори само за тази негова задача, за това негово участие лично аз бих го предложил да мине във висша категория.

Не искам да се аргументирам с това, че в тази висша категория съвсем неоснователно и съвсем несправедливо, ~~се~~ вероятно от нашия Художествен съвет в миналото, много отдавна, са се предлагали творци, които нищо общо нямат с тази категория. Не искам да назовавам имена, но за един такъв творец - трудолюбив, дисциплиниран, с едно увлечение в своята работа, с достижения в художественоотношение аз моля колегите, ако мислят като мене, да се изкажат, за да можем да удостоим този актьор с преминаване във висша категория.

Пак казвам, че ^{за} онези, които не съм споменал от имащите основание, съвсем не значи, че няма да се присъединя към другари, които биха ме убедили и смятам, че вероятно ще стане дума и за тях.

Свърших, другарю Директор.

ГЕОРГИ ЧЕРКЕЛОВ:

Няма да говоря много, защото напълно споделям мнението на др. Филипов.

- ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: С голяма гласова клавиатура, с голям диапазон на гласа, умее да владее гласа си, хубаво говори, на хубав български език.
- ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре, но пет души предлагаме, а не чувам тук да се говори за другите. Искам вашето мнение и за другите.
- БАНЧО БАНОВ: Кои са другите?
- ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Динко Динев, Георги Гайтаников ...
- ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз казах, че ако за някой от тях се повдигне въпрос и бъда убеден, ще се присъединя към другарите, които предлагат. Високо ценя Кирил Кавадарков. Това е един блестящ комедиен актьор и ако другарите така говорят за него и ме убедят, бих се присъединил. За другите не повдигам въпрос.
- РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: Бих искал да кажа само следното нещо. Когато става дума за прекатегоризация на актьорите, за отбелязване на техните актьорски качества и постижения, преди всичко трябваше да се изкажат режисьорите, както се изказа др. Филипов, но тях ги няма тук.
- Без да се впускам подробно, искам да подкрепя абсолютно др. Филипов по отношение на Венко Пехливанов, а по отношение на другите колеги аз ще си кажа мнението чрез гласуването.
- БАНЧО БАНОВ: И аз подкрепям изцяло мнението на др. Филипов за Венелин Пехливанов, за когото искам да отбележа и нещо много важно. Ако си спомняте, преди две-три години той имаше някакви проблеми в говора и беше критикуван доста сериозно от съвета, но съумя по един блестящ начин да преодолее всички тези неща. Сега му се разбира всичко и е един абсолютен стълб в трупата.

Аз бих искал да обърна вниманието на колегите върху Кирил Кавадарков, който е отскоро в театъра, но прилепна към неговата трупа, всякаш че е твърде отдавна.

ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Той ги има тези четири години в театъра, защото е от времето на "Големанов", а "Големанов" беше 1974 година. Така че той ги има в театъра тези четири години.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Именно заради това го предлагаме.

БАНЧО БАНОВ: Той е играл най-разнообразни роли и всяка роля е била едно петно в общата палитра на трупата.

Искам да отбележа неговата широка култура. Аз имах възможност да присъствувам на репетициите на "Двубой" и видях колко самият той предлага, участва творчески в един спектакъл.

Всъщност излишно е да се убеждаваме. Аз искам да обърна внимание на колегите, че това е един актьор, който заслужава да мине във висшата категория.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Присъединявам се за Кавадарков към това, което др. Банчо Банов така убедително и с точност каза за Кирил Кавадарков, искам само да кажа и това, че в трупата хора с истински хумор има малко, а той е един човек роден с това качество.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За всеки кандидат ще гласуваме поотделно. За по-ниските категории Художественият съвет има право да взима решения, които се утвърждават след това от директора.

От втора категория за първа има стаж от две години, най-малкото, колкото се изисква, само Мариос Донкин. От трета за втора категория няма хора със завършен стаж, там са Константин Цанев и Мариана Димитрова. От четвърта за трета категория са

Камелия Недкова, Георги Мамалев, Емил Джамджиев и Елена Виденова, те имат навършен стаж. За тях художественият съвет трябва да вземе становище, с тайно гласуване, дали заслужават да бъдат прехвърлени от една в друга категория.

Марисе Донкин - от II в I категория,

Камелия Недкова, Георги Мамалев, Емил Джамджиев и Елена Виденова - от IV в III категория.

Мисля, че за званията за висша категория трябва да гласуваме по отделно.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: За всички по отделно с записване на "да" или "не" в листчето.

ЛЮБОМИР КАБАКЧИЕВ: Моля да ме извините, но мисля, че има още един процедурен въпрос тук.

Имената на актьорите, които прочете др. директор, са хора, които не са в съответната категория, но тук изникват само две имена без да се коментират другите имена, т.е. за другите може би не е необходимо да се гласува.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Щом никой не е поставил кандидатурата им, как иначе?

ЛЮБОМИР КАБАКЧИЕВ: Аз мисля, че трябва да се гласува за двете кандидатури и в тази връзка, като абсолютно се присъединявам към казаното за двете имена, които са и първите имена, на които се спрях в мисълта си, може би бихме могли да помислим и за Георги Гайтаников, един човек с не особено равно развитие, но играл много големи роли и тук, и в театъра, където беше. Предлагам го като мислене, защото това бяха трите имена, на които аз се спрях, при прочитането на двата списъка.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Това значи ли, че приключваме изказванията и ще гласуваме само за

трима души?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, ще гласуваме за всички. За другите само не сте си казали мнението.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Моят въпрос е само за трима души ли ще гласуваме, както казва Любо, или за пет души.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, ще гласуваме за всички. Сега ще гласуваме за Динко Динев, той е първи по ред.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Няма да гласуваме за него, другарю директор.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Е, как няма да гласуваме?!

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Защото никой не го е предложил.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Тогава аз ще го предложа.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Вие предлагате ли го?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, предлагам го.

Пристъпваме към тайно гласуване за Динко Динев, Георги Гайтаников, Соломон Аладжем, Венелин Пехливанов и Кирил Кавадарков.

--- --- ---

Пристъпни се към тайно гласуване, при което се получиха следните

РЕЗУЛТАТИ

от тайното гласуване:

за висша
категория

за ДИНКО ДИНЕВ

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 1,   против - 12.

за ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 7,   против - 6.

за СОЛОМОН АЛАДЖЕМ

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 2,   против - 11

за ВЕНЕЛИН ПЕХЛИВАНОВ

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 13,   против - няма.

За КИРИЛ КАВАДАРКОВ

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 13,   против - няма.

първа в извънредна
От извънредна за първа категория

за ДОРА ГЛИНДЖЕВА

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 6,   против - 7.

за РАЙНА КАНАЗИРЕВА

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 2,   против - 11

за МАРИЯ БРАЙКОВА

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 3,   против - 10.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Минаваме по-нататък. Резултатите от
нашето гласуване ще бъдат изпратени на
ведомствената комисия към Комитета за култура заедно с характе-

ристиките на всички, които минаха през избора, за да може ведомствената комисия да прецени и да реши.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Но в характеристиките да остане само това, което се отнася до актьорите, не до другите, защото аз говорих и за други актьори.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, не, за всеки се прави отделна характеристика.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Вие я правите?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Разбира се. Във ведомствената комисия ще бъдат изпратени резултатите от гласуването плюс характеристики за тези, които Художественият съвет е утвърдил. Художественият съвет има висшегласие с 14 гласа понеже Маргарита Дупаринова е болна, нея я изключваме, затова 13 гласа са достатъчни, това е законно.

Сега преминаваме към гласуване, което е в наша компетенция. Каквото Художественият съвет реши, с утвърждаване от директора, защото мога да не утвърдя това, което вие решите...

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Разбира се.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За преминаване в тези категории, за които ние имаме права, се изискват две години стаж, който е задължителен за гласуване, но не е задължителен, за да премине един човек от една категория в друга.

Във втора категория, в която са актьорите: Добринка Станкова, Милена Атанасова, Юрий Ангелов, Михаил Петров, Антон Радичев, Красимира Петрова и Мариос Донкин само актьорът Мариос Донкин има навършен двегодишен стаж.

В трета категория са актьорите: Константин Цанев, Меглена Димитрова, които нямат навършен двегодишен стаж.

В четвърта категория за актьорите: Камелия Недкова,

Георги Мамалев, Емил Джамджиев, Елена Виденова, които имат навършен двегодишен стаж, и Галина Ганчева, която е нашата най-млада актриса и която няма двегодишен стаж.

Обект на нашето внимание са: Мариос Донкин, Камелия Недкова, Георги Мамалев, Емил Джамджиев и Елена Виденова, които ние можем да прехвърлим в по-висока категория или да не ги прехвърлим с тайно гласуване.

И така, преминаваме към гласуване от II за I категория.

Пристъпи се към тайно гласуване, при което се получиха следните

РЕЗУЛТАТИ

От втора за първа категория

за МАРИОС ДОНКИН

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 9,   против - 4.

От четвърта за трета категория

за КАМЕЛИЯ НЕДКОВА

за - 8,   против - 5

за ГЕОРГИ МАМАЛЕВ

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 8,   против - 5

за ЕМИЛ ДЖАМДЖИЕВ

Гласували 13 членове на Художествения съвет. От тях

за - 6,   против - 7.

за ЕЛЕНА ВИДЕНОВА

за - 5,   против - 8

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: С това нашето гласуване за прекатегоризацията приключи.

Искам още веднаж да повторя, че задължителният брой членове на Художествения съвет, които трябваше да гласуват, е 19 души. Отсъствуват: Маргарита Дупаринова, която е болна, Крикор Азарян, който е в Пловдив, Енчо Халачев, който има сърдечна криза, Чавдар Добрев на държавна служба в Пловдив, Славка Славова. Михайл Петров, Николай Николаев, така че кворумът от 13 души е законен и онзи, за когото гласуват 7 души, може да бъде предложен за прекатегоризацията в по-висша степен.

Тази, които са за ведомствената комисия, ще бъдат представени в този вид, в който беше гласуването тук. За останалите аз имам право да коригирам решението на Художествения съвет. След като прегледам резултатите, ще се посъветвам с някои хора - с др. Николина Лекова, с Васил Стойчев, с Михаил Петров и ще решим специално за Емил Джамджиев и за Елена Виденова. Ще се посъветваме и ще решим да ги прехвърлим ли в по-висша категория или не. Това е въпрос, който аз никога сам няма да реша, въпреки че това е право на директора.

Имате ли някакви други въпроси? - Не.

Искам да кажа няколко думи в заключение.

В резултат на разговорите, които водихме в Белград, нашият театър ще гостува в Белград от 11 до 15 декември включително. От 28 ноември до 3 декември включително в Атина. Това създава особено напрежение в нашата работа, защото се подготвят едновременно две постановки и много моля членовете на Художествения съвет да имат пред вид тези неща и да участвуват най-отговорно и с най-висока дисциплина и съзнание в работата по тези две постановки, които подготвяме сега, защото ако не успеем до

края на декември да завършим работата, която сме предвидели, трябва да ви кажа, че ще изпаднем в една много тежка ситуация.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: В шаха се казва цайтнот.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Между 10 и 20 януари тук ще гостува Югославският театър.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Но ние ще репетираме, нали?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, ще репетирате горе. Все пак искам да ви кажа, че тук ще бъде Югославският театър, ние ще бъдем ангажирани за различни неща и въпреки цялото това затруднение, което ни създава гостуването на нашия театър, международните му задължения, аз смятам, че ние нямаме основание да се отказваме, пък и не само че нямаме основание, но и никой няма да ни позволи това нещо, затова защото нашият театър излиза все пак на едно международно поле за културно сътрудничество и при всичките напрежения, които ще имаме, тази програма трябва да я осъществим.

Аз поне не бих се отказал, въпреки че знаете много добре, че всичките трудности, които са свързани с програмата на театъра тук, най-много отиват на моя гръб и аз най-много нерви хабя за тази работа. Но нашият Национален театър показва в последно време, че той може да се състезава на международното поле и да се показва добре, така че смятам, че нямаме никакво основание да се отказваме от тази работа.

Нашата дейност на международното поле беше оценена много високо и от Централния комитет на партията и от Комитета за култура и на мене ми е казано, че ние тази дейност трябва да я развиваме и в никакъв случай да не я прекратяваме, напротив, да я разширяваме.

Намираме се в една тежка ситуация, която е свързана с 1 300-годишнината на нашата държава, със събития, които следват

през 1981 година, но независимо от това ние трябва да положим много сериозни усилия, за да изпълним програмата си и да се защитим достойно на международното поприще.

През идущата година ние щегостуваме в Москва. Москва за сега е единственото място, но мога да ви кажа, че освен в Москва, ще ходим и някъде другаде. Така че трябва да си даваме сметка за тази работа, да си стягаме опинците и да работим както се полага.

Искам да ви кажа, че сега, като бяхме в Белград, сключихме договор за Крикор Азарян - да направи постановка в Белградския театър. Крикор Азарян зададе въпрос колко време ще му се даде за постановката. Те му казаха 60 дни. Крикор запитва 60 репетиции ли или 60 дни. Толкова работили там, т.е. 52 репетиции. Това не подлежеше изобщо на обсъждане, хората работят с някакви свои норми. Ние, разбира се, като Национален театър имаме някои неща, които излизат извън известни граници и аз си давам сметка за това нещо. Ние не сме обикновен театър, който може да си позволява това или онова, но така или иначе в едно време, в което ние имаме много сериозни задачи и сме притеснени с времето, аз искам да апелирам към членовете на Художествения съвет да имат съзнание за тази работа и да не позволяваме да се вършат и говорят неща, които не са за пред хора.

Аз съм наредил изрично на помощник-режисьорите да ми дават справка за всички отсъствия от репетиции. Дадоха ми справка за отсъствие от репетиции. Юрий Ангелов отсъствувал. Аз искам писмени обяснения, имам си съображения за тази работа. Както знаете, това, което е казано на приказка, то отлита, а написаното остава. Юрий Ангелов даде обяснение, Константин Цанев не желае да дава обяснение.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Това е негово задължение.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Георги Гайтаников също не пожела да

даде писмено обяснение. Виках ги един по един. Константин Цанев, след като го виках пет пъти, го заварих при Димитринка да пише. Запитах го защо не е дал писмено обяснение, а той ми отговори, че не смятал този начин за най-добрия. Викам; виж какво, начинът аз го определям в театъра, не е важно какво ти смяташ.

Да не говорим за някои други неща, които са ми написали някои хора, както и Кавадарков, който след това се извини. Пишат неща, които нямат отношение към работата в театъра. Че някой нямал жилище или това, онова... Извинете, аз не съм жилищно бюро и не мога да уреждам тези работи. Мъчил съм се, занимавал съм се, трудил съм се, но някои работи аз не мога да ги оправя. Работата в театъра не може да зависи от тези неща.

Георги Гайтаников изобщо не се явява. Не само че отказва да даде писмено обяснение, но дори не се явява, след като го викам няколко пъти при мен.

Искам да ви кажа, че това са неща, които мене малко ме очудват. Някои хора очевидно смятат, че те тук са закрепостени и няма с какво да им се въздействува, но аз мога да заявя пред Художествения съвет, че преспокойно мога да уволня някои от тези хора и да ги изхвърля от театъра, без да ми мигне окото. И ви уверявам, че никой няма да седне да ме кандардисва за обратното - да не ги уволнявам. Това на нищо не прилича! Ако седнат хора като Константин Цанев и като Гайтаников да ме разиграват в театъра, аз докъде ще стигна! Народните артисти не правят такива истории, дето се казва, а те ще ги правят!

Това го казвам пред вас, не искам да го казвам пред широка аудитория, защото ще имаме сигурно събрание след десетина дни, но тук дължа да го кажа пред Художествения съвет, че аз такива неща няма да търпя, колкото и да съм толерантен, защото претендирам, че не съм администратор, а съм човек, който също се

занимава малко с творческа работа като актьорите в театъра и няма да позволя този или онзи да ме прави тук на маймуна, защото той смятал еди-какво си. Той смятал, че това не било най-правилният начин!

Затова искам да помоля Художествения съвет да бъдете много категорични в това отношение и когато стават разговори от този род да не се позволява на хора, които са абсолютно лекомислени и безотговорни, да се опитват да ми се качват на главата. Защото наистина програмата, която имаме, е много тежка за сезона и за годината и аз няма да позволя на никого, това го заявявам, да ми прави номера, които не са достойни за този театър. Трупата на театъра е твърде голяма и аз мога да се лиша от доста хора. И така, както не е ставало дума досега, изведнаж може да стане и някой ще увисне във въздуха, мислейки, че е неуязвим, но неуязвими хора няма.

РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: Както и незаменими няма.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Много съм огорчен, че млади хора, които аз съм назначил в театъра или съм ги заварил в театъра, си позволяват такива неща, изхождайки именно от това, че те се смятат за неуязвими, след като са кашнали в този театър, няма кой да ги поклати. Това не е истина и аз винаги съм проявявал една голяма толерантност, и сега, разбира се, я проявявам и съм готов да я проявявам, но към хора, които няма да правят такива неща. Пък ако някой смята, че аз съм обезоръжен, дълбоко греша. Аз съм готов да напусна театъра, ако не мога да уволня един от тези дребни шмекери в театъра.

Моля също така партийното бюро, съюзният комитет и комсомолската организация в това отношение да имат становище и когато възникнат такива проблеми да се занимават, а не, Василе,

да бъдеш приятел с Гого Гайтаников и да го защитаваш насам и натам, а той да ми прави на мене демонстрации. Че кой е той!

На се смей, защото винаги си го защитавал пред мене!
Ами така е. Ами да.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Той го е защитавал творчески, но по отношение на дисциплината не го е защитавал.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Творчески! Какво значи творчески?
Другари, тук съществуват едни такива истории... Но хайде, той е партиен секретар и въпросите са комплексни.

Косю Цанев, който аз съм приел в театъра, е женен с две деца. Човекът има тежки квартирни проблеми и иска да се устрои. Миналата година му беше дадено двустайно жилище, но той пред мен отказа, защото двустаен апартамент не го устройвало, трябвал му тристаен. Викам му: Косю, вземи този двустаен, защото аз не мога да ти гарантирам пак жилище. Казва: "Не, аз ще отида тук, там" и в обяснението защо не бил на репетиция ми пише, че нямал жилище. Моля ви се!

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Снимал е филм.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Моля ви се, аз не съм жилищно бюро, аз съм уредил веднаж нещо за него и повече с него не желая да се занимавам, не мога да се занимавам. Говорил съм със Стефан Динкин в СГНС, който ми каза, че му предоставят жилище, но двустайно, а Косю Цанев пред мене заяви, че не го иска, защото не устройва семейството му. Викам му: имаш две дребни дечица... - Не казва, веднаж като влезе човек в такова жилище, после никога няма да може да се оправи.

Някои хора се опитват да подхвърлят други неща, които не са свързани с работата им директно в театъра, Искам да заявя,

че ако някой смята, че неговите жилищни или други проблеми не са уредени, да ги потърси в друг театър, аз не съм жилищно настаняване, като заявявам, че съм полагал всички усилия и ги полагам, но има неща, които аз не мога да направя. И ако някой смята, че в този театър не му се уреждат работите, да отиде в друг театър. Но да се използва това и аз да бъда поставян в нокаут, това няма да стане.

Аз както винаги съм монологист и предполагам, че някой няма да каже нещо. /Весело оживление/.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз по точка разни искам да кажа нещо.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, преминаваме към т. 2 от дневния ред.

II

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Чух, че щяла да заминава за Гърция "Дена на слънцето" и ако това е вярно и отговаря на истината, първи, ми е много приятно и се радвам много, искрено, и тъй като не мога да поставя навън пиеса, някои заместник-председатели не ме виждат, дори си позволяват да казват какъв режисьор съм аз...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Кои заместник-председатели - на съюзи или на комитета?

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Заместник-председатели съюзът няма.

РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: Как няма? - Георги Георгиев-Гец.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Той ми е студент. /Смях/.

Аз моля да се сложи^В програмата десетина дни преди заминаването един път поне "Дена на слънцето", тъй като не я виждам. Такава молба имам - да играеме пред публика. Ако заминаваме, тук да я сложим в програмата. Един път да я

играем пред публика.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Сложили сме я.

ПРОФ. ФИВИП ФИВИПОВ: Е, не знам, затова повдигам въпрос.

По отношение монолога на другаря директор искам да кажа, че приятелството си е приятелство, творческата работа си е творческа работа, но дисциплината е задължителна от директора до последния човек в театъра. И много лошо впечатление прави - не с оглед на това, което др. директор каза, но изобщо, като изключва нашите значително големи майстори, които си изпълняват безкрайно творчески дисциплинирано задачите, - много лошо впечатление прави, когато млади хора си позволяват да закъсняват, да идват пияни или пийнали, да се създава една атмосфера, която няма нищо общо с влизането от железната врата на задния вход с всичко онова, което е в живота. Ако Станиславски казва сто метра от театъра да забравим всичко онова, което е свързано с нашия живот, с нашите неуредици, трудности и тревоги, то ние поне от железната врата насам да правим това.

Вижда ми се странно, че способни хора са постъпили така, както каза др. директор. Аз мога да напиша истинските причини за закъсняването, но да ги смесвам с онова, което в живота на човек може да се случи, това е инсинуация. Не искам да употребя термина, който директорът каза. Тези неща нямат нищо общо с работата в театъра. Актърите са играли в нашия театър и тогава, когато най-близки техни хора са починали. Излизат на сцената и играят. Актърите в нашия Национален театър са играли като болни с много висока температура и след това са ги водили направо в болница.

Мисля, че не само обществените организации, но и Художественият съвет и всички ние трябва да създадем атмосфера на нетърпимост към такива недостатъци, независимо кой стои на чело,

какъв е, толерантен ли е или не.

И аз, другарю директор, бих казал, че такава толерантност не е полезна. За простъпка на човек, който е направил това нещо несъзнателно и идва при директора и каже: забравих, затова не дойдох на репетиция, директорът може да го извика горе и да го почерпи, или да го накаже, ако иска, то е друго.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Те заявяват, че не искат да дадат обяснение.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: То е друго, другари, и аз помня как Масалитинов на човек, който не дойде на представление, каза, че най-голямото наказание е да не му се направи нищо, но този човек идва искрено и със сълзи на очи казва, че просто е забравил, изумило се, от неговото съзнание изчезнал този ангажимент, макар в бележника му да пише, че има представление.

РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ: И е припаднал.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Да, и припадна.

Не искам да казвам за други случаи и имена, но тези неща нямат нищо общо с атмосферата и с нашата творческа работа в това здание, което за нас - нека да не прозвучат патетично моите думи - е храм. Когато сляза долу на сцената - актьорите знаят - преди да започна да работя, целувам сцената.

От всички нас трябва да се създаде атмосфера на нетърпимост към такива неща. Друг е въпросът, ако човекът е имал някакви уважителни причини.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да ги каже.

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Да ги каже, разбира се,

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Защо ще ми заявява, че отказва да даде писмено пояснение?

ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Много моля да м_е извинят членовете на нашия Художествен съвет, че взех отношение. Всички знаят, че, когато имам възможност, от сутрин до вечер стоя в театъра и не го правя от поза. Те нека своите права на събрание да ги защитават както намерят за добре - творчески и други права - да изискват и от обществени организации, но по отношение на творческата им работа ... пази боже! там не може да има никакви извинителни причини и съображения.

Извинявайте, другарю директор, че се намесих по този въпрос, но просто мисля, че това е невъзпитателно и много лошо за тези млади хора, които постъпват по този начин. Аз не съм видял наш значителен, голям актьор, в по-висши категории или групи, да не говорим за нашите народни артисти, да си позволяят такова нещо.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Там е трагедията, че те не си позволяват, а си го позволяват други.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Вие сте абсолютно прав за това, което говорихте, както и др. Филипков, и мене ми е странно - лично за Гого Гайтаников не знам, но за няколко други колеги, - че така са се държали, след като те на всеуслушание в кафенето се възмушаваха, че три-четири дни ги викат на репетиции и ги държат до 1 часа - може би Черкелов най-добре ще каже защо така се получава - и че не е правилно да няма в се пак определен график на режисьора, за да знаят поне, че днес ще репетират. Може би тази е причината. Иначе те нямат никакво основание да се държат така.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Актьорите имат работно време в театъра от 9 до 13 часа, когато има репетиции, и от 18 до 22 часа. Има работно време и да бъдат любезни

да спазват Кодекса на труда.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА:

Разбира се. Не се мъча да ги оправдавам.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ;

Аз зная много добре и разбирам, че при някои случаи в режисьорската работа също има причини някой да не се чувства удовлетворен, да не се чувства на мястото си, че нещата се забавят или не се вършат, както трябва, но това е друг въпрос. Аз съм го казвал двадесет пъти, че когато се подготвя една постановка, има режисьор, който е отговорен пред ръководството за тази постановка. Ако той не може да си организира добре работите, да бъде любезен едн-кой си да дойде при мене и да ми каже, че режисьорът нещо ги мотае...

НИКОЛИНА ЛЕКОВА:

Разбира се.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Аз ще извикам режисьора и ще разговарям с него. На никой няма право - това мога да го кажа съвсем категорично при наличиостта на такива актьори като Черкелов, Кабакчиев, Ябанджиев и т.н. - да определя режима на работа на режисьора, след като режисьорът е натоварен с една постановка. Той има договор с ръководството на театъра да направи "Оптимистична трагедия", "Чудаци", "Под игото" и т.н. Той е натоварен с тази работа и ако някой има някакви забележки, да бъде любезен да дойде да ги каже, ние ще разговаряме и ще търсим решение. Вие сте от по-дълго време в театъра от мен и знаете много добре, че друг начин няма. Тук трябва да има единоначалие, един човек да решава какво и как да се прави. Пък като застанеш на сцената, може някой да ти дава съвети или да ти подсказва решения и т.н. - това е друг въпрос, но друг начин няма.

Косю Цанев ли ще решава как Енчо Халачев ще си органи-

зира работата, или Гайтаников, или Юрий Ангелов и т.н.? Това не е редно и ние не бива да допуснем такива работи. Но най-странното е, че такива неща не стават с актьорите от по-възрастното и средното поколение, а с младите. Мога да ви кажа, че това няма да бъде позволено.

Друг някой иска ли думата? - Не.

Закривам заседанието.

/Закрито в 17,30 ч. /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Дико Фучеджиев/

СТЕНОГРАФ:

/А. Ангелов/

Бюро за стенографиране

тел. 83-11-94